

MOTIE

Agendapunt: 13. Motie vreemd aan de orde van de dag

Onderwerp: Te weinig knaken voor de taken? Factureren, dat zal ze leren!

De raad van de gemeente Achtkarspelen bijeen op 28 november 2024

Constaterende dat:

- de gemeentes sinds 2015 verantwoordelijk zijn voor het dragen van de kosten van de jeugdzorg;
- de tekorten op de jeugdzorg blijven toenemen;
- er een tekort dreigt te ontstaan van 2,4 miljoen euro in de gemeente Achtkarspelen met betrekking tot jeugdzorg;
- het Rijk op grond van artikel 108, lid 3 verplicht is om de kosten van de taken, die de gemeentes van het Rijk uit moet voeren, te vergoeden.

Overwegende dat:

- er op dit moment niet voldoende middelen zijn om deze, wettelijk verplichte, taak uit te voeren;
- de jeugd zeer belangrijk is en we er alles aan moeten doen om er voor te zorgen dat ze de juiste hulp krijgen;
- dit invloed kan hebben op andere voorzieningen die de gemeente biedt, die al flink onder druk staan door de korting en aanpassing van het gemeentefonds.

Roept het college op:

- om een factuur naar het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) te sturen om de tekorten op het gebied van jeugdzorg in rekening te brengen;
- om bij de staatssecretaris aandacht te vragen voor dit probleem.

Roept de griffie op:

- om deze motie te delen met andere gemeenten met het verzoek een soortgelijke actie te houden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Bijlage:

- De gemeente Opmeer heeft in oktober al een vooraankondiging voor een nota vergoeding jeugdzorgkosten verstuurd naar het ministerie, zie bijlage.

Indieners:

Sandra van der Ploeg, CDA-Achtkarspelen & Anne Douwe Bouma, FNP-Achtkarspelen

Mede-indieners:

Dineke Terpstra-Kerkhof, GBA-Achtkarspelen

Voor: CDA, CU, FNP, GBA, GroenLinks, PvdA en raadslid De Vries (18)

Tegen: PVV en raadslid Van Dijk (2)

De motie is **aangenomen**

Ministerie van Social Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. Minister E. van Hjjum
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

Ons kenmerk 24.0015178
Zaaknummer Z24002574
Datum 1 oktober 2024
Afdeling Zorg & Welzijn

Gemeente Opmeer
POSTBUS 199
1715 ZK SPANBROEK

Onderwerp: Vooraankondiging nota vergoeding jeugdzorgkosten

Geachte heer van Hjjum,

Met deze brief wil de gemeente Opmeer haar ernstige zorgen uitspreken over de aanhoudend hoge kosten van de jeugdzorg en de daarmee gepaard gaande financiële druk op onze gemeentelijke begroting. Wij vragen u dan ook om een structurele oplossing te bieden en voor een kortetermijnoplossing de gemeente Opmeer te compenseren met een bedrag van € 932.000,-.

Het is een ongebruikelijke stap voor gemeenten om via een vooraankondiging kosten te declareren bij het Kabinet. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de kosten die de Gecertificeerde Instellingen (GI's) maken waar wij zelf geen invloed op hebben. De gemeente Opmeer is een plattelandsgemeente in de regio Westfriesland met zo'n 12.000 inwoners. Een zelfstandige gemeente die niet wegloopt voor wettelijke taken en sinds juni 2024 haar taakstelling vanuit de spreidingswet al vorm heeft gegeven door op dit moment driemaal zoveel vluchtelingen als de taakstelling op te vangen. Daarnaast zijn we een gemeente die de afgelopen jaren steeds vaker te maken heeft gekregen met toenemende zorgvraag en een groeiend aantal jongeren dat intensieve zorg en ondersteuning nodig heeft. Hier is onze gemeentelijke inzet groot.

De huidige financiële middelen voor de jeugdzorg zijn € 5.149.000. De vergoeding GF €4.217.000 Hiermee hebben wij een Tekort van € 932.000. De middelen die wij ontvangen vanuit het Rijk zijn dus ontoereikend om in de noodzakelijke zorg te voorzien. Zonder compensatie gaat dit ten koste van andere belangrijke gemeentelijke taken. Wij zijn en voelen ons verantwoordelijk om iedere jongere de zorg te bieden die hij of zij nodig heeft, maar de stijgende kosten van jeugdzorg brengen onze financiële positie in een gevaarlijke situatie.

In de gemeentewet artikel 108 lid 3 staat dat het rijk verplicht is om gemeenten te compenseren voor taken die zij moet uitvoeren. Van gemeenten kan niet worden verwacht dat zij noodzakelijke extra kosten zelf opvangen. Gemeentebegrotingen moeten, in tegenstelling tot de Rijksbegroting, nu eenmaal sluitend zijn. Als er geen compensatie komt moeten gemeenten bezuinigen. Dat heeft ongewenste gevolgen. Denk hierbij aan wachtlijsten in de jeugdzorg, overlast in wijken, het uitstellen van onderhoud, verhoging van de OZB, bezuinigingen op cultuur en sluiting van bibliotheken, sportcomplexen of andere voorzieningen.

Als gemeente verzoeken wij u niet alleen onze kosten te compenseren. Wij blijven zelf ook in ontwikkeling en zijn continue bezig om te zoeken naar mogelijkheden binnen de jeugdzorg waar we wel invloed op hebben. Het Wijkteam van de gemeente Opmeer is vooruitstrevend binnen de landelijke gemeenten. Zo hebben we (nog) geen wachtlijsten, hebben we zelf veel expertise in huis waardoor we inwoners sneller kunnen helpen. Er wordt vol ingezet op preventie en de genomen beheersmaatregelen moeten zorgen dat de zorgkosten zullen dalen. Het wijkteam zorgt ervoor dat kinderen en jongeren de hulp krijgen die ze nodig hebben en verwijzen zo nodig naar niet vrij toegankelijke jeugdhulp.

Ook zijn wij onlangs in gesprek geweest met onderzoekers die vanuit de VNG op zoek zijn naar mogelijkheden om de kosten eerlijker te verdelen tussen gemeenten. Wij waren als kleine gemeente een duidelijk voorbeeld van hoe een groot beroep op zware jeugdzorg, waar de gemeente geen tot weinig invloed op heeft, direct grote gevolgen heeft voor de financiële positie van een gemeente. Specifiek is hierbij te benoemen dat wij met 2 gezinnen te maken gekregen die een zware wissel trekken op onze totale jeugdbudget. Een mogelijke oplossing wordt vanuit dit onderzoek gezocht in een gezamenlijke op te zetten budget om hoge kosten mee op te vangen. Dit vraagt echter een breed draagvlak en ook juist bijdragen vanuit gemeenten die nu niet met dit probleem geconfronteerd worden. Wij hebben dan ook zorgen over of dit tot voor een realistische oplossing zal zorgen en roepen het rijk op om hier een actieve rol in op te pakken. Hierbij willen wij voorstellen om een regionale/provinciale/landelijk fonds voor complexe jeugdzorg. Uit dit fonds zouden de "zware" gevallen uit betaald kunnen worden. Bij een landelijk fonds kan het Rijk echt de regie nemen en zorgen voor eerlijke verdeling van deze kosten, los van het woonplaatsbeginsel.

Wij dringen er bij u op aan om op korte termijn met ons in gesprek te gaan om tot een structurele oplossing te komen, waarbij de jeugdzorg adequaat wordt gefinancierd en de verantwoordelijkheid op een eerlijke manier wordt verdeeld. Het welzijn van de jongeren in onze gemeente staat hierbij voorop, en wij rekenen op uw steun om hen de zorg te kunnen blijven bieden die zij verdienen.

Wij zullen u binnenkort een factuur toezenden voor compensatie van het tekort aan rijksmiddelen voor jeugdzorg a €932.000,- en dat we desgewenst deze factuur kunnen toelichten in een persoonlijk gesprek.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet. Hebt u vragen, dan kunt u contact opnemen met [redacted], telefoon 06-[redacted] of via gemeente@opmeer.nl.

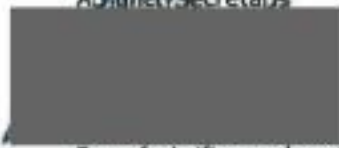
Hoogachtend,

B.J.G. Frankson - van Kerkwijk
Adjunct-Secretaris

G.J. van den Hengel
Burgemeester

Een afschrift van deze brief is verzonden naar Kabinet, Eerste en Tweede Kamerleden, VNG en Commissie van Ark.